

מה יקרה באם הטייקונים יחלו לייצר חלב?

עמירם כהן - TheMarker, 15.12.2010

גם לחלב ולמוצריו היה ויש שוק מובטח ואת ההון הצנוע שנדרש להקים רפת ולרכוש 10-15 פרות, כפי שהיה בהתחלה, לא ניתן להשוות להון הגדול הדרוש למפעל תעשייה וגם לא לרמת הסיכון. מושב באר טוביה, שרבים מחבריו התפרנסו ומתפרנסים גם היום מייצור חלב, עצר את הצבא המצרי במלחמת השחרור יחד עם הקיבוצים, נגבה, יד מרדכי, ניצנים ורבים אחרים. בצפון עצרו הקיבוצים מנרה, דן, דפנה, דגניה והמושבות משמר הירדן וסגרה ויישובים רבים אחרים את הסורים והלבנונים. גם היום ממשיך ענף החלב להיות מכשיר לביסוס ההתיישבות בפריפריה. גם היום נשענים בפרנסתם חברי המושבים פטיש שבנגב ואחיהוד שבגליל המערבי על ייצור חלב וכך מושבים וקיבוצים רבים. התחרות ר"היד הנעלמה" של השוק הנשענות על עקרונות ההיצע והביקוש, הם ציפור הנפש של כולנו, חסידיו של הכלכלן הדגול מילטון פרידמן שהלך לא מכבר לעולמו. אלא שמדינה הנאבקת על קיומה, ישראל היא עדיין כזו, חייבת להתנהל בתחומים מסוימים לפי עקרונות אחרים. אין ספק ששוי אריסון יכולה, ללא כל קושי, לרכוש עשרות רפתות בישראל וכך גם טייקונים אחרים ולהתחרות בהצלחה מול יצרני החלב בהתיישבות ובתחרות הזו ההון הגדול יזכה ללא קושי. האם נסכים לכך שחוט השדרה הכלכלי של המושבים פטיש, באר טוביה וניר בניס יישוב, מושבים שבהם כבר בני הדור השלישי ממשיכים את מסורת ייצור החלב בשל קדושת עקרון התחרות החופשית? ■

תהמה אחזה בתקשורת לשמע הידיעה כי ועדת הכלכלה של הכנסת אישרה את חוק החלב. הסיבה שהחליטו על עיגון ההחלטה בחוק היא השתלטות מוחלטת של המגזר הפרטי על שיווק החלב. החוק מדייר את ההון הפרטי מלהתמודד על רכישת מכסות ייצור חלב ואכן, גם להבא מכסות הייצור ימשיכו להיות אקסלוסיביות - ועתה מכוח החוק גם לקיבוצים, למושבים ולאיכרי המושבות הוותיקות. בתקשורת דאגו המשכתבים לסלק מהידיעות את הפסקאות המעטות שהבהירו לציבור מדוע כרישי הנדל"ן וברוני הגז לא יוכלו להשקיע בתחביב החביב של ליטוף פרות ברפת הפרטית. אף שבטוחני כי ההסבר שיינתן כאן, לא ישכנע את כותבי הטוקבקים. אנסה להבהיר את הסוגיה. ענף החלב בישראל הוקם עשרות שנים לפני הקמת המדינה. מאז הקמתו, וכך גם היום, לא נועד הענף הזה להשיא תשואות של עשרות אחוזים לבעליו, אלא מקור פרנסה בטוח ליישובים החקלאיים שהוקמו בידי ההסתדרות הציונית בארץ ישראל. רפתות חלב התאימו יותר מענפים חקלאיים אחרים למטרה זו. ענפים כגון מטעים וגידולי ירקות, דרשו שטחי קרקע גדולים וכמויות גדולות של מים להשקיה, שכמעט ולא היו בנמצא בידי המתיישבים שהקימו את באר טוביה, נגבה, יד מרדכי וגברעם בדרום ואת דן, דפנה, מנרה ואילון בצפון. לא רק אז, גם היום המים לחקלאות הולכים ואוזלים והקרקע הפכה למשאב יקר מדי כדי לגדל עליה תפוזים.

תביעה ייצוגית נגד "הצהובה הטובה"

יפעת פרייז - גלובס, 30.11.2010

עקב תחקיר "כלבוטק": בקשה לייצוגית נגד יצרנית "הצהובה הטובה" - לטענת התובע, הנתבעת הטעתה צרכנים כאשר הציגה את מוצריה כגבינות, כאשר בפועל המוצרים אינם מכילים חלב, וטיבם ומהותם רחוקים מלהוות גבינה

תביעה ייצוגית לבית המשפט המחוזי מרכז הוגשה אתמול - בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד צ.י. (כפיר) תעשיות מזון יבנה בע"מ על-ידי עו"ד אדרי יהודה. לטענת התובע, הקבוצה שאותה הוא מבקש לייצג היא כל תושב ישראל שביקש לרכוש מוצרי חלב על גווניו (בייחוד גבינות קשות, גבינה צהובה, מוצרלה וכו') ורכש את מוצריה של הנתבעת כגון "הצהובה הטובה", "פיצרלה" וכו' בחושו כי מדובר בגבינה, והוברר לו בדיעבד כי נהג לרכוש מוצר אשר איננו מהווה גבינה ואינו מיוצר מחלב מפוסטר. לטענת התובע, הנתבעת פגעה באוטונומיה של הצרכן והטעתה אותו כאשר הציגה את מוצריה אלה כמוצרים הנמנים עם סוגי הגבינות למיניהן, כאשר בפועל המוצרים אינם מכילים חלב, וטיבם ומהותם רחוקים מלהוות גבינה. מהות הבקשה עניינה בהטעיית הצרכנים והפרה בוטה של חוק הגנת הצרכן, ובפרט של הוראותיו בעניין הטעיית הצרכן ופרסום כוזב ומטעה. ■

על-פי התביעה, "הנתבעת שיווקה מוצרים הנחזים כגבינה משובחת, אשר כונו באופן דומה למוצרי גבינה וחלב משובחים, אולם בפועל נמכרו מוצרי מזון המכילים חלב באחוזים מזעריים אשר הינם זניחים, ואף ניתן לומר כי המוצרים אינם חלביים במהותם, אינם מהווים גבינה ואינם בעלי ערך תזונתי הזהה למוצרי החלב על סוגיה". לדברי התובע, "צרכנים רבים אינם מודעים לעובדה כי מדובר בחיקוי, ומתפתים לרכוש את אותם מוצרים בשל מחירם האטרקטיבי ממוצרי גבינה מקוריים". הסעד, שלו עותר המבקש, בשם חברי הקבוצה הנו ציון מדויק של שיעור אחוז החלב במוצרי החברה, ציון מפורש כי המוצר איננו מהווה גבינה, תיקון ההטעייה הפרסומית והשבה כספית של עלות רכישת המוצרים של החברה, לרבות פיצויים בגין פגיעה באוטונומיה וכל נזק לא ממוני אחר שנגרם לתובע וכלל חברי הקבוצה. ■